

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.785/2022/2.

A tanács tagjai:

Dr. Kovács Zsuzsanna a tanács elnöke

Dr. Dzsula Marianna előadó bíró

Böszörményiné dr. Kovács Katalin bíró

A felperes:

felperes (cím)

A felperes képviselője:

Dr. Kozma Réka ügyvéd (cím1)

Az alperes:

alperes (cím2)

Az alperes képviselője:

Litresits Ügyvédi Iroda (cím3, ügyintéző: dr. Litresits András ügyvéd)

A per tárgya:

Szerzői jogi jogsértés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Pécsi Ítéltábla Gf.IV.40.037/2021/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Pécsi Törvényszék 11.G.20.398/2020/39.

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Az ügy tényállása

[1] A felperes egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság, kiemelt tevékenysége a fotózás. A 2019 júliusában tartott, „cím4” című rendezvényre a név4 Zrt. név egyéni vállalkozótól, az név1 kiadójától (a továbbiakban: kiadó) rendelt képfelvételeket. A kiadó részére a képfelvételeket a felperes tagja és ügyvezetője, név2 (a továbbiakban: szerző) készítette.

[2] A felperes a szerző által készített képfelvételre felhasználási szerződést kötött a kiadóval, amelyben engedélyt adott a név4 Zrt. részére további felhasználásra. A név4 Zrt. a képfelvételeket a saját Facebook közösségi oldalán megjelentette. Az alperes által működtetett internetes hírportálon 2020. április 3-án 16 óra 19 perckor megjelentetett cikk mellékleteként a képfelvételt felhasználta. A felperes a képfelvétel hozzájárulás nélküli felhasználására hivatkozással 2020. április 10. esedékességgel 101.600 forintot számlázott le az alperesnek, aki azt nem egyenlítette ki.

A felperes keresete és az alperes védekezése

[3] A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperes megsértette a szerzői vagyoni jogait azzal, hogy a képfelvételt az engedélye nélkül felhasználta. Kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől, valamint a kötelezését 101.600 forint kártérítés megfizetésére.

[4] Az alperes a kereset elutasítását kérte, elsődlegesen a felperes keresetösségi jogának a hiánya miatt. Hivatkozott arra, hogy a mű nem esik szerzői jogi védelem alá.

Az első- és másodfokú bíróság döntése

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes szerzői vagyoni jogát azzal, hogy az általa üzemeltetett név3 internetes oldalon 2020. április 3-án 16 óra 19 perckor „Rendelkezési állományba kerülnek a név4 alkalmazottjai, ha ők is akarják” című cikkhez engedély nélkül használta fel a név4-ről a felperes által készített képfelvételt. Az alperest eltiltotta a további jogsértéstől és kötelezte 101.600 forint jogsértéssel elért gazdagodás megfizetésére.

[6] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította.

[7] A másodfokú bíróság mellőzte az elsőfokú bíróság ítéletének tényállásából annak megállapítását, hogy a szerző a felperessel munkaviszonyban állt, és kiegészítette a tényállást azzal, hogy a szerző társas vállalkozói viszonyban állt a felperessel.

[8] A másodfokú bíróság kiemelte: a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 342. § (1) és (3) bekezdése alapján – az alperes ellenkérelmére tekintettel – azt kell megítélnie, hogy a felperest megilleti-e az érvényesített igény a megjelölt jogalapon, azaz a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szjt.) 94. § (1) bekezdés *a)* és *b)* pontja, valamint a (2) bekezdése alapján. A felperes keresetében megjelölt jogszabályi rendelkezés (jogalap) az igény támasztására a szerzőt jogosítja fel, amely alatt az Szjt. 106. § (1) bekezdése szerint megfelelően érteni kell a szerző jogutódját, illetve a szerzői jog más jogosultját is. Az Szjt. 30. § (1) bekezdése értelmében eltérő megállapodás hiányában a mű átadásával a vagyoni jogokat a szerző jogutódjaként a munkáltató szerzi meg, ha a mű elkészítése a szerző munkaviszonyból folyó kötelessége.

[9] A másodfokú bíróság rámutatott: a felperes ugyan arra hivatkozott, hogy az igény érvényesítésére azért jogosult, mert a szerzővel társas vállalkozói „munkaviszonyban” áll, azonban az ennek bizonyítására csatolt NAV járulékfizetési igazolás szerint a szerző társas vállalkozói „jogviszonyban” áll a felperessel, amely kizárja a munkaviszony fennállását a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény 4. § 21.1. pontja alapján. Mivel nem a felperes a perbeli mű szerzője, és annak nem jogutódja az Szjt. 30. § (1) bekezdése értelmében, a perben érvényesített igény az általa megjelölt jogalapon nem illeti meg, a keresete emiatt alaptalan.

[10] A másodfokú bíróság megállapítása szerint bár a felperes fellebbezési ellenkérelmében korábbi tényállításával szemben már azt adta elő, hogy a szerzői vagyoni jogok felhasználási szerződés alapján illetik meg, erre a tényre azonban az elsőfokú eljárás során nem hivatkozott, holott az nem az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztése után következett be. Ezért mellőzte az új tény figyelembe vételét a Pp. 373. § (2) bekezdése alapján.

A felülvizsgálat engedélyezése iránt kérelem

[11] A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését és – tartalma szerint – az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását. Megsértett jogszabályként a Pp. 33. §-át, a 35. § (1) bekezdését, a 169. § (1) bekezdését, a 279. § (1) bekezdését, a 370. § (1) bekezdését, a 373. § (2) bekezdését, a Pp. 383. § (2) bekezdését, az Szjt. 9.§ (6) bekezdését, a 16. § (1) bekezdését, a 42.§ (1) bekezdését, a 46. § (1) bekezdését, a 94. § (1) bekezdését, a 101. §-át, az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 6.§-át, a Ptk.6:518-6:522.§-át jelölte meg.

[12] A felülvizsgálati kérelméhez csatolt beadványában a jogerős ítélet felülvizsgálatának engedélyezését kérte a Pp. 409. § (2) bekezdés *b)* pontja, valamint – tartalma szerint – a Pp. 409. § (3) bekezdése alapján.

[13] A felperes a felülvizsgálat engedélyezésének okaként a Pp. 409. § (2) bekezdés *b)* pontjára alapított kérelmében arra hivatkozott, hogy azért szükséges a felülvizsgálat engedélyezése, mert a jogerős ítélet sérti a gazdasági társaságoknak az Szjt. 9. § (6) bekezdésén, a 16. § (1) bekezdésén és a 46. § (1) bekezdésén alapuló, a hír- és sajtóügynökségi tevékenységük körében a szerzői vagyoni jogaik érvényesítését. Állította, hogy a másodfokú bíróság döntése lehetetlenné teszi az üzleti vállalkozások működését,

mivel az általuk forgalmazott képek, videók és hírek jogszerűtlen felhasználása esetén nem élhetnek a szerzőktől törvényes módon, ellenérték fejében felhasználási szerződéssel megszerzett vagyoni jogaikkal. Ez pedig a tulajdonjog olyan semmibe vétele lenne, mely ellentétes az Alaptörvény I. cikk (4) pontjával, a XIII. cikk (1) pontjával, az Szjt. 101. § (1) bekezdésének téves értelmezésén alapul, amely az Alaptörvény 28. cikkében meghatározott jogértelmezési célokba ütközik. Hivatkozott arra is, hogy a jogerős ítélet sérti a felperes méltányolható jogos érdekeit.

[14] A felperes a felülvizsgálat engedélyezésének további okaként arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet jogkérdésben eltér a Kúria Pfv.IV.21.112/2021/21. számú közzétett határozatától. Ebben ugyanis a Kúria kimondta, hogy az Szjt. 16. § (1) bekezdése értelmében a szerzői mű felhasználására engedélyt - a törvényben meghatározott kivételekkel - felhasználási szerződéssel lehet szerezni.

A Kúria döntése és jogi indokai

[15] A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem nem alapos.

[16] Előrebocsátja a Kúria, hogy a Polgári Kollégiumának a felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2021. (VII.12.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 7. pontja szerint a felülvizsgálat engedélyezése körében a Kúria csak a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben foglaltakat vizsgálja, a jogerős ítélet felülvizsgálatát tehát csak az engedélyezés feltételei szempontjából végzi el. A fél által állított jogszabálysértések érdemi vizsgálatára kizárólag a felülvizsgálat engedélyezését követően kerülhet sor. A felperes kifejezetten az egyedi tényálláshoz kötötten támadta a jogerős ítéletben kiegészített tényállást és a keresetösségi joga hiányának a megállapítását, a jogalapként megjelölt jogszabály téves alkalmazását, a rendelkezésre álló bizonyítékoknak az eljárt bíróságok általi értékelését és állította a bizonyítékokból levont következtetés okszerűtlenségét. Mindezek azonban a Kúria által kizárólag a konkrét ügyben és a felülvizsgálati eljárásban vizsgálhatók. A bíróság által az egyedi ügyben esetlegesen elkövetett jogszabálysértések nem szolgálhatnak a Pp. 409. § (2) bekezdés *b)* pontja szerinti felülvizsgálat engedélyezése alapjául, hiszen azok jellegüknél fogva az egyedi ügyön nem mutatnak túl. Ezért a felperes által az engedélyezés iránti kérelmében (is) megjelölt, az ügy érdemére kihatóan állított jogszabálysértéseket a Kúria nem vizsgálta (vizsgálhatta).

[17] A felperes érvelése a felülvizsgálat engedélyezése körében többirányú volt: egyrészt a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége [Pp. 409. § (2) bekezdés *b)* pont] érdekében, másrészt a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltérés [Pp. 409. § (3) bekezdés] miatt tartotta indokoltnak a felülvizsgálat engedélyezését.

[18] A Pp. 409. § (2) bekezdés *b)* pontja szerint a Kúria a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége miatt indokolt.

[19] A PK vélemény 3. pontja értelmében a Kúria a felvetett jogkérdés különleges súlyára figyelemmel a felülvizsgálatot egyebek mellett abban az esetben engedélyezi, ha a jogkérdés nagy számban előforduló új típusú ügyben merült fel. A Kúria a felvetett jogkérdés társadalmi jelentőségére figyelemmel a felülvizsgálatot különösen akkor engedélyezi, ha a jogkérdés a jogalanyok széles körét érinti. A Kúria a felülvizsgálatot ezekben az esetekben is csak akkor engedélyezi, ha az adott jogkérdésben korábban még nem foglalt állást közzétett ítélezési gyakorlatában. E ponthoz fűzött indokolás szerint e rendelkezés első fordulata

kizárólag akkor teszi lehetővé a jogerős ítélet felülvizsgálatát, ha a vizsgált jogkérdés az egyedi ügyön – különleges súlyára tekintettel – túlmutat. Ebben az esetben azonban az is szükséges a felülvizsgálat engedélyezéséhez, hogy valamilyen további – általában a jogegységgel, illetve közvetetten a jogbiztonsággal kapcsolatba hozható – fontos ok fennálljon, és ennek folytán a Kúria iránymutatása váljon szükségessé. Ilyen ok lehet például az új típusú ügyek nagy száma. A Pp. 409. § (2) bekezdés *b)* pontjának második fordulata szerinti „társadalmi jelentősége” van az olyan jogkérdéseknek, amelyek a társadalom széles körét közvetlenül vagy közvetett módon érintik. Az e pontban elemzett okok alapján a felülvizsgálat csak akkor engedélyezhető, ha a Kúria a különleges súlyú, illetve a nagy társadalmi jelentőségű jogkérdésben korábban még nem foglalt állást jogegységi határozatában, kollégiumi véleményében vagy az általa a BHGY-ben közzétett eseti határozatban.

[20] A felperes felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelme nem felel meg a fent ismertetett feltételeknek, a megjelölt indokok nem alkalmasak a felülvizsgálat engedélyezésére. A felperes nem adta elő értékelhető indokát a személyes érintettségén túlmutató jogkérdés különleges súlyának. Érvelésével szemben a jogerős ítéletnek nincs társadalmi jelentősége, az nem akadályozza a gazdasági társaságokat – az egyéb feltételek fennállta esetén – az Szjt. rendelkezésein alapuló szerzői vagyoni jogaik érvényesítésében. A másodfokú bíróság ugyanis nem azt állapította meg, hogy a felperes gazdasági társaságként nem érvényesíthet az Szjt. 30. § (1) és 106. § (1) bekezdésén alapuló szerzői vagyoni jogokat, hanem azt mondta ki, hogy a felperest az érvényesített jog a megjelölt jogalapon nem illeti meg, mivel a szerzővel nem állt „társas munkaviszonyban”. Ezért a Pp. 409. § (2) bekezdés *b)* pontja alapján a felülvizsgálat engedélyezésének a feltétele nem állapítható meg, a felperes kérelme a Pp. 409. § (2) bekezdés *b)* pontjában szabályozott bármely ok teljesülésének hiányában nem alkalmas a felülvizsgálat kivételes engedélyezésére.

[21] A Pp. 409. § (3) bekezdése alapján a Kúria akkor engedélyezi a felülvizsgálatot, ha az ítélet a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér.

[22] Az eltérő jogértelmezés tárgya a jogerős ítélet által felvetett, jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés, amely a jogerős ítélettel megsértett jogszabály rendelkezésének az értelmezésével, az alkalmazott norma alapvető tartalmával, az ahhoz kapcsolódó esetleges jogkövetkezményekkel függ össze (Kúria Gfv.VI.30.433/2021/2.).

[23] A Kúriának annak megítéléshez, hogy mikor áll fenn az ügyek (bírói döntések) közötti jogkérdésben való eltérés, mindig esetről esetre kell vizsgálnia a megjelölt határozatokat. Az eltérés ugyanis nem ténybeli, hanem azonos jogkérdést feltételezve, az adott ügyben alkalmazott jogszabály eltérő értelmezését jelenti. Ennek megítélése során szigorúan kell venni az összehasonlított bírói döntésekben az alkalmazott anyagi jogszabály egyezőségét (hatály, normatartalom) és a jogértelmezés szempontjából releváns tények lényegi hasonlóságát, a kérelem ténybeli és jogi azonosságot befolyásoló elemeit, melyeket a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet előterjesztő félnek kell megjelölnie.

[24] A felperes a Pp. 409. § (3) bekezdésén alapuló kérelmében az eltérő jogértelmezés körében a Kúria Pfv.IV.21.112/2021/2. számú határozatára hivatkozott. A kérelme alapján azonban nem állapítható meg az engedélyezéshez szükséges követelménynek a fennállása, mivel a megjelölt kúriai határozatból kiragadott mondat, az Szjt. 16. §-ának idézése ehhez nem elegendő. Nem jelölte meg konkrétan, hogy a jogerős ítélet hogyan, miért és miben tért el a Kúria által alkalmazott irányadó anyagi és eljárásjogi jogszabályoktól. A felülvizsgálat engedélyezését viszont az adott ügyben felmerült ténykérdések téves, megalapozatlan elbírálására hivatkozás nem alapozza meg. A tartalmában elégtelen kérelem a felülvizsgálat kivételes engedélyezését nem alapozza meg. [Kúria Pfv.I.20.470/2019/3., megjelent: BH2019.303.), Gfv.VII.30.307/2019/2.]

[25] Ezen túlmenően a Kúria a megjelölt határozatában nem az Szjt. 94. § (1) és (2) bekezdése szerinti igényérvényesítést, hanem a felülvizsgálat engedélyezése körében a felhasználási szerződés értelmezésének a kérdését vizsgálta. Ha a felülvizsgálattal támadott határozat nem tartalmaz jogértelmezést abban a jogkérdésben, amelyre a felülvizsgálatot kérő fél az engedélyezési okot alapítja, akkor fel sem merülhet annak lehetősége, hogy a Kúria a saját közzétett határozatától való eltérést vizsgálja (Kúria Pfv.I.21.312/2020/3., megjelent: BH2021.165.).

[26] A kifejtettek alapján a Kúria a felülvizsgálatot a Pp. 411. (1) bekezdése alapján megtagadta.

A döntés elvi tartalma

[27] A felülvizsgálat engedélyezését az adott ügyben felmerült ténykérdések téves, megalapozatlan elbírálására hivatkozás nem alapozza meg.

[28] Ha a felülvizsgálattal támadott határozat nem tartalmaz jogértelmezést abban a jogkérdésben, amelyre a felülvizsgálatot kérő fél az engedélyezési okot alapítja, akkor fel sem merülhet annak lehetősége, hogy a Kúria a saját közzétett határozatától való eltérést vizsgálja.

Alkalmazott jogszabályok

[29] 2016. évi CXXX. törvény 409. § (2) bekezdés *b)* pont, 409. § (3) bekezdés

Záró rész

[30] Az eredménytelen felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemre tekintettel a felperes viseli az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (2a) bekezdés *a)* pontja alapján megállapított és előzetesen megfizetett eljárási illetéket.

[31] A végzés ellen a Pp. 407. § (1) bekezdés *d)* pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Budapest, 2022. augusztus 24.

Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, Dr. Dzsula Marianna s.k. előadó bíró,
Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. bíró

Kiadmány hitelül:

tisztviselő